

LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSMES TIESAS KOLĒGIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV 1010

Tālrunis: 67830735, 67210274 Fakss: 67830770
e-mail: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

LĒMUMS PAR ATTEIKŠANOS IEROSINĀT LIETU

Rīgā

2020. gada 14. maijā

Satversmes tiesas 2. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētāja Sanita Osipova, Daiga Rezevska un Artūrs Kučs,

kolēģijas sēdē izskatījusi Satversmes tiesā saņemto [...] (turpmāk – Pieteikuma iesniedzēja) pieteikumu par lietas ierosināšanu (pieteikums Nr. 77/2020),

konstatēja:

1. Pieteikuma iesniedzēja lūdz Satversmes tiesu atzīt Kriminālprocesa likuma 111.¹ panta otrajā daļā ietvertos vārdus “kura mantai uzlikts arests” (turpmāk – apstrīdētā norma) par neatbilstošiem Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 91. panta pirmajam teikumam un 92. panta pirmajam teikumam attiecībā uz Pieteikuma iesniedzēju par spēkā neesošiem no pieņemšanas brīža.

2. Kriminālprocesa likuma 111.¹ panta otrā daļa nosaka:

“Papildus tiesībām, kas noteiktas šā panta pirmajā daļā, kriminālprocesā aizskartajam mantas īpašniekam, kura mantai uzlikts arests, pirmās instances tiesā ir šādas tiesības:

1) savlaicīgi uzzināt iztiesāšanas vietu un laiku;

- 2) pieteikt noraidījumu tiesas sastāvam, atsevišķam tiesnesim, valsts apsūdzības uzturētājam un ekspertam;
- 3) pašam piedalīties krimināllietas izskatīšanā;
- 4) izteikt savu viedokli par mantas izcelsmi;
- 5) piedalīties katra tiesā pārbaudāma pierādījuma attiecībā uz mantas izcelsmi tiešā un mutvārdos veiktā pārbaudē;
- 6) iesniegt pieteikumus attiecībā uz mantu;
- 7) uzstāties tiesas debatēs attiecībā uz mantu;
- 8) iepazīties ar tiesas nolēmumu un tiesas sēdes protokolu;
- 9) likumā noteiktajā kārtībā pārsūdzēt tiesas nolēmumu attiecībā uz mantu.”

3. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 20. panta piektajai daļai, lemjot par to, vai uz saņemtā pieteikuma pamata ir ierosināma lieta, kolēģija izvērtē, vai:

- 1) lieta ir piekritīga Satversmes tiesai;
- 2) iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu;
- 3) pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 18.–19.³ panta prasībām;
- 4) pieteikums nav iesniegts par jau izspriestu prasījumu;
- 5) pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums vai faktisko apstākļu izklāsts pēc būtības ir mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

Turklāt saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 20. panta sesto daļu Satversmes tiesa var atteikties ierosināt lietu, ja konstitucionālajā sūdzībā sniegtais juridiskais pamatojums ir acīmredzami nepietiekams prasījuma apmierināšanai.

4. Satversmes tiesas likuma 16. panta 1. punkts noteic, ka Satversmes tiesa izskata lietas par likuma atbilstību Satversmei. Līdz ar to pieteikumā ietvertais prasījums ir piekritīgs Satversmes tiesai.

5. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 17. panta pirmās daļas 11. punktu persona pieteikumu Satversmes tiesā var iesniegt tikai Satversmē noteikto pamattiesību aizskāruma gadījumā.

No pieteikuma un tam pievienotajiem dokumentiem izriet, ka krimināllietas ietvaros pēc procesa virzītājas pieprasījuma Pieteikuma iesniedzēja izsniedza kriminālprocesam nozīmīgu priekšmetu – gleznu. Pieteikuma iesniedzēja šā kriminālprocesa ietvaros kā aizskartā mantas īpašniece lūdza procesa virzītājam minēto gleznu atgriezt. Izlemjot šādu lūgumu, Vidzemes priekšpilsētas tiesa ar (datums) lēmumu Pieteikuma iesniedzējas lūgumu atstāja bez izskatīšanas. Tiesas lēmums pamatots ar to, ka Pieteikuma iesniedzējai nav Kriminālprocesa likuma 111.¹ panta otrajā daļā noteiktās kriminālprocesā aizskartā mantas īpašnieka tiesības, jo tādas esot tikai arestētās mantas īpašniekam.

Pieteikuma iesniedzēja uzskata, ka apstrīdētā norma aizskar tai Satversmes 91. un 92. pantā noteiktās tiesības, jo ir liegusi tai tiesā izmantot tādas kriminālprocesā aizskartā mantas īpašnieka tiesības, kuras noteiktas tikai arestētās mantas īpašniekam.

Tādējādi Pieteikuma iesniedzēja ir tiesīga iesniegt pieteikumu, ievērojot konstitucionālajai sūdzībai Satversmes tiesas likuma 18. un 19.² pantā noteiktās prasības.

6. Satversmes tiesas likuma 19.² panta otrā daļa paredz, ka konstitucionālo sūdzību (pieteikumu) var iesniegt tikai tad, ja ir izmantotas visas iespējas aizstāvēt tiesības ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem vai arī tādu nav.

No pieteikuma secināms, ka Pieteikuma iesniedzējai nav iespēju aizstāvēt savas pamattiesības ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem, jo apstrīdētā norma tieši liedz tai Kriminālprocesa likuma 111.¹ panta otrajā daļā minētā aizskartā mantas īpašnieka tiesības.

Līdz ar to pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 19.² panta otrās daļas prasībām.

7. Satversmes tiesas likuma 19.² panta ceturtās daļas otrais teikums nosaka: „Ja nav iespēju Satversmē noteiktās pamattiesības aizstāvēt ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem, konstitucionālo sūdzību (pieteikumu) Satversmes tiesai var iesniegt sešu mēnešu laikā no pamattiesību aizskāruma brīža.”

Konkrētajā gadījumā termiņš pieteikuma iesniegšanai skaitāms no brīža, kad Vidzemes priekšpilsētas tiesa pieņēma lēmumu, ar kuru atzina, ka Pieteikuma iesniedzējai nav Kriminālprocesa likuma 111.¹ panta otrajā daļā minētā aizskartā mantas īpašnieka tiesību, proti, no (datums). Pieteikums Satversmes tiesā saņemts 2020. gada 15. aprīlī. Tātad Pieteikuma iesniedzēja nav ievērojusi pieteikuma iesniegšanas termiņu.

Līdz ar to pieteikums neatbilst Satversmes tiesas likuma 19.² panta ceturtās daļas otrajā teikumā noteiktajām prasībām.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. panta piektās daļas 3. punktu, Satversmes tiesas 2. kolēģija

nolēma:

atteikties ierosināt lietu pēc [...] pieteikuma (pieteikums Nr. 77/2020).

Lēmums nav pārsūdzams.

Kolēģijas priekšsēdētāja

S. Osipova